

Aantekeningen bij reparatie gevelstenen.

De geschiedenis van deze stenen zijn beschreven in “Informatie over de Blauwe Hoed” geschreven in samenwerking met P. de Baar. Zie onze informatie op de site (Archief Leiden)

De collectie bestaat uit een middenstuk met de hoed en twee stenen met in de cartouches “Anno” en “1652”

De reparaties en restauratie.

Deze werden uitgevoerd door de firma BAM BAM aan de Langegracht in Leiden.

De cartouches hebben nagenoeg een zelfde vormgeving en waardoor er gegevens waren voor de reparaties en zijn de ontbrekende delen toegevoegd.

Van de hoofdsteen met de hoed ontbreekt het onderste deel. Onder de strik waren resten te zien van letters, maar konden niet herkend worden. Dit deel is in het verleden opgevuld met cement. Onderzoek naar een afbeelding van de steen of naar de mogelijke naamgevers heeft geen concrete aanwijzingen opgeleverd

Gilles verwijdert alle cement resten die later toegevoegd zijn. Dat moet omzichtig gebeuren omdat elke beschadiging aan het origineel sporen van het ontbrekende deel kwijtraken. Het gaf wel aanwijzing dat dit deel niet exact gelijk kon zijn aan het onderste deel van de cartouches, wel van gelijke aard van vormgeving.

Nadat het vlakke deel opgeruwd is voor een goede hechting wordt de Jahnmortel aangebracht. Jahn reparatiemortel is een speciaal soort mortel bestaande uit fijngemalen zandsteen en een bindmiddel (geheim) . Dit materiaal heeft de zelfde eigenschappen als zandsteen, zodat bij wisseling van weersomstandigheden geen nadelige werking en afstoting zal optreden.

Het wordt met water aangemaakt tot een tamelijk droge specie. Dat wordt met een spatel wrijvend aangebracht. Door de druk van de spatel wordt het raakvlak vochtig en de hechting beter. Als de grove vorm is aangebracht moet de massa opstijven. Dat duurt afhankelijk van temperatuur 2 tot 4 uur.

Dan wordt met een paleermes (een soort puntig plamuurmesje) de vorm erin uitgesneden. Als de vorm volgens plan gemaakt is, moet het werk drogen. Gedurende enige tijd wordt om het uithardingsproces te reguleren het gerepareerde bevochtigd. Dan gaat het droogproces verder en duurt afhankelijk van temperatuur en vochtigheid 2 tot 3 weken.

Daarna kan in overleg met de verfdeskundige begonnen worden aan de kleuring. De voorlopige opties zijn olieverf of Keim siliciumverf, een speciale verfsoort speciaal voor natuursteen.

De beschildering.

Start 4 februari 2013

Aan de hand van het onderzoek rapport door Conserf zijn een aantal interessante gegevens aan het licht gekomen. Tijdens een vergadering (maandag 28 januari 2013) werden de resultaten besproken. Daar is ook besloten de stenen niet te voorzien van een Keimkleur laag, maar om te kiezen voor olieverf, zoals voor de meeste gevelstenen gebruikelijk is. Aan de hand van het kleurenrapport met RAL kleuren werd en de activiteiten bij Bam voortgezet .

De grondering. Op de kale stenen wordt eerst een onderlaag (of meerdere onderlagen) aangebracht, bestaande uit twee delen lijnolie, één deel terpentijn en siccatief. Dit mengsel heeft 24 uur per laag nodig om te drogen.

De stenen zijn dan klaar voor de kleur lagen die uit de zelfde samenstelling bestaat als de grondlaag maar dan aan gevuld met pigment. De droogtijd is korter omdat de verf op de grondlaag ligt en er niet in de steen zakt.

De volgorde van kleuren wordt : zwart, geel, rood/bruin, daarna het cartouche in een zandkleur en dan de rest van de steen in een donkerder zandsteen kleur.

Om de kleur beter tot zijn recht te laten komen wordt een tweede laag aangebracht.
6 februari 2013

directeur Steven Janse bekijkt het werk in wording.

Het eindresultaat:

Verslag en foto's Dik Kompier 2013